

lenegy, nagy mintagimnázium szervezését látná helyesnek, a külső elhelyezés nagyszerű feltételeivel, s a belső tanulmányi berendezkedés modern adottságaival. — Rendkívül fontosnak tartaná, hogy a gyakorló középiskola mellett internátusok és day schoolok is működjenek. A jelöltek intenzív elméleti, pedagógiai és didaktikai kiképzése mellett az internátusi életben nagy szerepet juttatna a sportnak és a diákkaszinók nevelő hatásának. A jelöltek a hospitálások, próbatanítások mellett nyerjenek alapos kiképzést a kísérleti lélektanból és a gyermeklélektanból, vezettessenek be a tudományos pedagógiai és didaktikai munkálkodásokba. Az ifj. egyesületek helyes vezetését a jelöltek már a gyakorló középiskolában tanulják meg. Igen fontosnak tartja a cikkíró, hogy a gyakorló iskola részére a megfelelő külső keretek is biztosíttassanak. Az épület 3—4 hold parkosított udvarban nyerjen elhelyezést s legyen az ellátva tágas játszóterekkel, sportpályával, korcsolyapályával és tennisz groundokkal, uszodás fürdővel, botanikus kerttel, stb. Az intézet a szükséges munkahelyek mellett legyen felszerelve műhelyekkel, olvasótermekkel, társalgóval, ifj. egyesületi helyiségekkel, előadótermekkel, mozi-berendezésekkel, tanári kaszinóval. A gyakorló középiskola tanári személyzetének kiválasztásánál csak egy elv érvényesülhet, az, hogy a gyakorló iskolának csak olyan tanárai lehetnek, kikben a szakképzettség és a pedagógiai készség helyes harmóniában olvadnak össze. — Nagy Miklós érintett tanulmánya több olyan gondolatot vetett fel, melyek a középiskolai tanárok gyakorlati kiképzését illetőleg igen figyelemreméltóak. — *Evva Gabriella: Nőnevelésünk válsága* címen értekezik. Cikkében megállapítja, hogy mindaddig, míg a közállapotok annyira nem javulnak, hogy a nőnevelés inkább a családi élet feladataihoz, mint az önfenntartás követelményeihez alkalmazkodhassék, a családi élet és ezzel együtt a nemzet alapja is ingatag marad. *Dr. Várkonyi Hildebrand: Foerster pedagógiai rendszerének alakulása* c. nagyobb tanulmányát folytatja. Ez alkalommal Foersternek az erkölcsi nevelésről vallott elvei mellett, a nagy pedagógus didaktikai felfogását s így többek között a munkaiskoláról vallott nézeteit ismerteti. — *Wenk Endre: Az alsó- és középfokú iskolák az új Németországban* c. nagyobb tanulmányában a Harmadik Birodalom iskolarendszeréről, pedagógiai és nevelési elveiről értekezik. — *Pál Lajos: Tanítási vázlatok a népiskolában* címen a népiskolai vázlatkészítés főbb elveit közli s mutatja be néhány konkrét problémán át. — *Géher Lajos: A továbbképző népiskolák*, *Dr. Aldobolyi Nagy Miklós: Kereskedőtanoncaink oktatásának mai szervezeteit és ez iskolák további fejlődésének lehetőségeit ismertetik.* A folyóirat Irodalom rovatából kiemeljük: *Kornis Gyula: Egyetem és politika*, *Dr. Kispárti János: Polgári iskolai kérdések* c. művekről írt ismertetéseket *Tettamanti Béla dr.* és *Implom József* tollából.

Kratofil Dezső.

Magyar Pedagógia ez évi 1—2. száma. *Bognár Cecília* tanulmánya áll első helyen: „Tanártípusok“. Először keresi azokat a jellemvonásokat, amelyek más foglalkozású egyénektől megkülönböztetik a tanárt, s rámutat az okokra, amelyeknek eredője a tanári jellem. Tanári pályára indít vagy a tudomány-

szeretet, vagy pedig pedagógiai hajlam. A tudományos munka egyoldalúvá, félszeggé tehet. A tanár viszonya a sokkal fejletlenebb tanulóhoz pedig oktató, ítélkező hajlamot állandósíthat. Az irodalomban legtöbbször gúny, vagy megvetés tárgya a tanár. Persze, sok felnőttnek keserű emlékei vannak a múltból, de önmagában ismerni fel a hibát, senki nem akarja. De túlzott a társadalom azon követelménye is, hogy minden tanár tökéletes legyen. A tökéletesek száma kivétel nélkül minden pályán rendkívül kevés. A tanárok között sokféle karakter található. Bognár Cecil ezek közül két extrém jellemet elemez; a gyermektől távolállót és a gyermekhez közelállót. Az előbbi komoly, néha rideg. Merev engedelmességet követel. Tárgyát többnyire jól adja elő, de nem tud a gyermek nyelvén beszélni. A felügyelő hatóság legtöbbször megelégedett vele, hiszen a külső eredmény látható, a tanulók csak neki tanulnak félelmükben. Nagy örömet szerez a tanulónak megszabadulni tőle. A gyermeket szerető típus derűs kedvű, szívesen van a gyermekek közt, bensőleg haragot érezni irántuk nem tud. Alkalmazkodik a gyermek lelkületéhez, nyelvéhez. Megnyerni tudja tanítványai bizalmát, szeretetét. Ezekből következik, hogy nem sokat ad a formai külsőségekre. Ha azonban akarata gyöngye, nem tud mértéket tartani, tanítványai kiismervén gyöngéjét, visszaélnék jóságával. Bognár gyakran rámutat, hogy mily sok variáció lehetséges a két szélső eset között. Igen örülnék neki, s hasznos volna, ha ezt a tükröt teljesebbé tenné.

Kemény Ferenc a „nyelvtanítás és nyelvtanulás“ meg nem szűnő problémáiról ír. 1. Súlyos baja az emberiségnek a soknyelvűség, de ezt semmi módon nem lehet kiküszöbölni, még eszperanto-íddal se. 2. A nyelv nem azonosítható más tantárggyal. Cikkíró szerint a pszichologizálás e téren meddő. Nem lehet eliminálni a nyelvkezdő „ügyefogyottságbeli“ érzését. 3. A különböző Tanterveket felsorolva, a fokozódó célkitűzést elérhetetlennek látjuk. 4. Ezért szükséges a magasra szabott igények leszállítása tantervileg. 5. A Nemzetközi Értelmi Együttműködés Intézetének felkérésére a genfi Bureau a kultuszminisztériumokhoz intézett kérdőíve alapján készül az idegen nyelvek kérdésével foglalkozni. Ezeket a kérdőpontokat cikkíró hiányosaknak látja.

Szász Pálné Martos Nóra ismerteti hallás és rajz útján követett angol nyelvtanítási eljárását. Két szempont vezeti munkájában: a művelődésrajz és a munkaiskola. Anyagul felhasználja az angol népmeséket és ezek alakjait, ábrázolásait. Kísérletét az egyik budapesti liceum III. osztályában végzi.

Somos Lajos az egri érseki tanítóképzőben rendezett gyermek- és ifjúságtanulmányi kiállítást ismerteti. Egy tervszerű, több évre terjedő gyermektanulmányi munkaprogramm első állomásáról nyerünk benne képet. Rajzok, játékszerek, kézimunkák és grafikonok alkotják a kiállítás fő anyagát.

Ezenkívül a folyóirat több értékes könyvismertetést ad.

A Jövő Utjain. f. évi 1. számában *Kubinszky Lajos* ismerteti a cheltenhami kongresszus vezérgondolatait az egyes előadók felfogását vázolva. Értékes gondolatokat ismerünk meg az állam, a szabad társadalom és a nevelés egymáshoz való viszonyáról. A megállapítások nem kedveznek a totális állameszmének. Cikkíró is sajnálatosnak tartja, hogy ez utóbbi eszmekörben